

Проектот е финансиран
од Европската Унија

BALKAN
TENDER
WATCH

Интеграција на институциите на
локално ниво во јавните набавки

ноември, 2020 година

Интегритет на институциите на локално ниво во јавните набавки

ИСТРАЖУВАЊЕ,
И АНАЛИЗА

ноември, 2020 година

Проект: Интегритет на институциите на локално ниво во јавните набавки

Издавач: Здружение Иницијатива на невработени интелектуалци

За издавачот: Тодор Цонев

Автор: Тодор Цонев

Печати: ДПТУ „Студентски сервис“ ДОО Скопје

Тираж: 300 примероци (бесплатен/некомерцијален примерок)

Оваа публикација е изработена со поддршка на Европската Унија. Нејзината содржина е одговорност на здружението Иницијатива на невработени интелектуалци и не ги одразува ставовите на Европската Унија.

Содржина

<u>Вовед</u>	4
<u>Методологија на истражувањето</u>	6
<u>Набавка на услуги за вршење на стручен надзор на општините Веница, Неготино, Гевгелија и Ново село</u>	7
<u>Тендерско досие за јавна набавка по оглас бр.12/2018</u>	8
<u>Тендерско досие за јавна набавка по оглас бр.15/2018</u>	10
<u>Тендерско досие за јавна набавка по оглас бр.08/2018</u>	11
<u>Тендерско досие за јавна набавка по оглас бр.02/2018</u>	13
<u>Набавка на сепариран песок од страна на ЈП Комуналец Гевгелија, ЈП Стипион 2011 Штип и ЈП Камена река М.Каменица</u>	15
<u>Тендерско досие за јавна набавка по оглас бр.34/2018</u>	16
<u>Тендерско досие за јавна набавка по оглас бр.27/2018</u>	18
<u>Тендерско досие за јавна набавка по оглас бр.17/2018</u>	19
<u>Заклучоци и препораки:</u>	21
<u>Прилог 1: Побарани документи со БИЈК</u>	23
<u>Прилог 2:Параметри за истражување, оценка и рангирање на институциите</u>	24

Вовед

Во Законот за јавни набавки на РСМ, се дадени оновните принципи во функција на борба против корупцијата.

Принципот на еднаков третман и недискриминација – Овој принцип е значаен бидејќи го забранува фаворизирањето на одредени субјекти.

Транспарентноста – е значаен фактор кој ги обезбедува основните принципи на системот за јавни набавки, конкуренцијата и интегритетот. Обврска на договорните органи да им овозможат на економските оператори и сите заинтересирани страни пристап до сите информации кои се однесуваат на јавните набавки во исто време и на ист начин. Поголема транспарентност значи и поголема контрола на трошењето на јавните пари.

Конкуренција помеѓу понудувачите - процесот на јавни набавки да биде концепиран на начин кој ќе овозможи добивање на поголем број на понуди, и заштеда на јавните средства.

Рационално и ефикасно искористување на средствата – Да се добие најдобрата вредност за потрошените пари, односно да се добие пропорционалност помеѓу трошоците на постапката и вредноста на склучениот договор. Најниската цена не значи секогаш и највисока вредност за вложните пари. Покрај цената како критериуми треба да се земат во предвид и други критериуми како квалитетот, временски период, гаранцијата, одржување итн.

Ризикот од можна корупција во јавните набавки е присутен во сите фази од постапката, до реализацијата на јавната набавка. Од донесувањето на одлука кои стоки и услуги ќе се набавуваат, дефинирањето на карактеристиките на јавната набавка и изготвување на тендерска документација, изборот на најповолна понуда, склучување на договор и спроведување на договорот и надзор.

Ризици во фазата на донесување на одлука - што ќе се набавува: Набавката не е неопходна, не е економски оправдана или не одговара на реалните потреби; Честото менување на плановите за јавни набавки; Нереално висока проценета вредност на набавката за да се остави можност за пренасочување на дел од парите во приватни џебови; и Вештачко креирање на состојба од крајна итност за да се склучи договор без претходно објавување на оглас.

Ризици во фазата на подготовка на тендерската документација – Изработка на тендерска документација (спецификација на производот или услугите) во прилог на фаворизирана фирма; Ограничување на бројот на учесници преку поставување на нереални и тешко остварливи критериуми за утврдување на економско – финансиската и техничка способност на понудувачите;

Ризици во фазата на процесот на избор на најповолна понуда – Исклучување на понудувачите со цел да се избегне е-аукција; Прифаќање на понуди кои реално не одговараат на техничката спецификација; Поништување на постапките доколку не се остварат планираните калкулации; Одолговлекување на изборот на најповолна понуда со што се создава можност за натпревар на фирмите во давањето на поткуп.

Ризици во фазата на спроведување на договорот – Отсуство на засилен надзор на начинот на спроведување на договорите; Одолговлекување на реализацијата на доделените договори и доцнење со исплатата на парите како начин за стимулирање на поткуп; Субјективен пристап во изрекувањето на негативни референци на фирмите и согласно на тоа забрани за учество на тендери.

Од друга страна можна е злоупотреба од страна на носителот на набавката (доцнење во испораката, несоодветен квалитет, замена на номинирани консултантски лица и сл.). Според тоа, особено важно прашање во сите фази од набавката е да се знае кој е одговорен за кое дејствие, односно јасно да се определи одговорноста на индивидуално ниво. Може да се изведе заклучок дека само ефикасно воспоставени и применети механизми за јавни набавки ќе обезбедат одговорно однесување од страна на сите лица кои се вклучени во постапката за доделување на договор за јавна набавка.

Здружението Иницијатива на невработни интелектуалци во изминатите 10 години врши мониторинг на институциите од источниот плански регион во доследно спроведување на Законот за јавни набавки, и нотирање на слабости во спроведувањето на законот. Исто така, ја следиме транспарентноста, отчетноста и интегритетот на општините, јавните комунални претпријатија и други институции на регионално ниво. Констатирани се бројни слабости во постапувањето на договорните органи при реализација на јавните набавки на локално ниво. Отсуствува проактивната транспарентност од страна на општините, јавните комунални претпријатија и други институции на локално ниво. На нивните веб страници нема доволно податоци за јавните набавки, кај одредени договорни органи постои концентрација на трошењето на буџетските средства на мал број на фирми, неретко конкуренцијата е под републичкиот просек, поништување на постапките од различни причини, надоволна компетентност од страна на комисиите за јавни набавки, законскиот рок за одговор на барањата за пристап до информации од јавен карактер не се почитува, се доставуваат нецелосни одговори и др.

Континуираниот мониторинг на процесот на спроведување на јавните набавки, како и мониторингот на транспарентноста, отчетноста и интегритетот на институциите на локално ниво, и изготвувањето на соодветни препораки за институциите, го зголемува влијанието на граѓанските организации во примена на антикорупциски механизми од страна на локалните институции.

Цели и методологија

Истражувањето на интегритетот на институциите на локално ниво во јавните набавки е извршено врз основа на претходно утврдени цели, критериуми и индикатори. Предмет на мониторинг и анализа се јавните набавки за вршење на надзор за време од 1 година на 4 (четири) општини од три региони на РСМ : Винаца, Неготино, Гевгелија и Ново село, и јавните набавки за набавка на песок 4 фракции на 3 (три) јавни комунални претпријатија од Штип, Македонска Каменица и Гевгелија.

Методологијата на истражувањето ги опфаќа сите фази од спроведувањето на јавните набавки, но и делови кои не се опфатени со Законот за јавни набавки но се дел од постапката за јавни набавки, за да се добиеме целосен увид во тендерското досие. Од 2019 година во примена е новиот Закон за јавни набавки (Закон за јавни набавки, Сл.весник на РМ бр.24/19 од 01.02.2019) кој е доста унапреден, во однос на претходниот закон по кој се анализирани конкретните набавки (Закон за јавни набавки на РМ бр.165/17 од 16.11.2017).

Мониторингот се одвива преку прибирање на примарни и секундарни податоци по пат на деск истражување, преку разговор со понудувачи, пребарување и истражување на податоците што се достапни на Електронскиот систем за јавни набавки, веб страниците на општините и јавните комунални претпријатија и преку испраќање на барања за слободен пристап до информации од јавен карактер за оние податоци што не се достапни на поинаков начин. Прашалниците и сите други формулари што се користат се структурирани на начин да овозможат најефективно следење на спроведувањето на набавките.

Врз основа на сите тие добиени информации и податоци, претходно структурирани и внесени во специјално изработена матрица, се анализираат набавките од аспект на почитување на основните принципи: Преглед на правните национални рамки според анти – корупциски мерки; Мониторинг на јавните набавки; Анти-корупциски мерки во јавните набавки; Преформанси на системот за јавни набавки; Имплементација на циклусот на јавни набавки во (пред-тендерска фаза, тендерска фаза, и пост-тендерска фаза);

По анализирањето на податоците изработен е извештај што ги содржи главните наоди од мониторингот и анализата на набавките, препораки за решавање на утврдени проблеми и детални објаснувања на констатираните состојби

Ова конкретно истражување е изработено врз основа на мониторингот и анализата на избран примерок од 7 постапки за јавни набавки спроведени од институциите на локално ниво, во период 01 јануари до 31 декември 2018 година.

Набавка на услуги за вршење на стручен надзор на општините Веница, Неготино, Гевгелија и Ново село

На национално ниво 2018 година во однос на 2017 година се карактеризира со зачестено спроведување на големи тендери кои не се делат на лотови, конкуренцијата во јавните набавки е влошена, зголемена е примената на нетранспарентни постапки со преговарање без објавување на оглас, расте бројот на поништени тендери за три процентни поени, ниска конкуренција со пад на просечниот број на понудувачи на тендерите од 3,33 на 3,02, многу тендери со по еден понудувач, 37% зголемување на жалбите до Државната комисија за жалби по јавните набавки и двојно повеќе изречени негативни референци во однос на претходната година.

Во однос на мониторираните општини, планирањето на јавните набавки е слабо и несоодветно, не се образложуваат потребите од јавни набавки, што води до чести измени на годишните плановите за јавни набавки, во просек најмногу измени на годишниот план за јавни набавки има општина Неготино 9, Веница 5,5, Гевгелија 5, и Ново село 4,5. Реализацијата на годишните планови за јавни набавки на горе наведените општини се движи од 13,21% на општина Ново село, Гевгелија 40,72%, Веница 77,6% и Неготино со 96% реализација во 2018 година.

Вкупниот број на спроведени набавки на сите општини е 142, вкупниот број на договори е 179 со вредност од 192.087.277,00 денари. Кај сите набавки единствен критериум за добивање на договор е најниска цена. Вкупниот број на целосно поништени постапки е 24 или 17% од вкупниот број спроведени тендери, кај 12 постапки не е поднесена ниту една понуда, 1 постапка е со битни пропусти во тендерската документација, 1 постапка поништила Државната комисија за жалби по јавни набавки, а кај останатите 10 постапки не е поднесена ниту една прифатлива понуда или понудувачите понудиле цени кои се понеповолни од реалните на пазарот.

Цената која што општините ја плаќале за услугата стручен надзор при градежни работи се движи од 0,48% на општините Неготино и Ново село, до 0,76% на општина Гевгелија, од вредноста на објектот што се гради. Констатираните разлики во цените не се значајни во однос на просекот. Најниската набавка е за 37% пониска од просекот, додека највисоката е за 22,5% повисока од просекот 0,62%. Разликата во цената помеѓу најниската и највисоката платена цена за стручен надзор при градежни работи изнесува 58%. Сите општини како критериум за избор на најповолна понуда ја користеле најниската цена. Во сите тендери е обезбедено високо ниво на конкуренција од 6 до 14 понудувачи. Е-аукција е спроведена за сите тендери и е

намалување на цената 8,6 пати кај општина Веница до 20 пати кај останатите општини, во однос на највисоко пристигнатите понуди.

Тендерските документи и техничките спецификации се стандардни, освен кај општина Ново село, каде во техничката спецификација во делот на „Обврски на економскиот оператор во процесот на вршење на услугите“ е наведено, „Економскиот оператор да обезбеди Надзорниот инженер да биде на располагање на општината во рок од 30 минути од повикот“, и истото е преточено и во склучениот договор помеѓу општина Ново село и избраниот понудувач, што претставува прилично ограничувачки фактор за понудувачите кои се повеќе оддалечени.

Тендерско досие за јавна набавка по оглас број 12/2018

„Набавка на услуга за вршење на стручен надзор“

Договорен орган: Општина Веница

Во 2018 година Општина Веница има објавено 24 огласи, според видот на постапката: барање за прибирање на понуди до 20 000 евра – 11 огласи, барање за прибирање понуди до 5 000 евра – 9 огласи и отворена постапка – 4 огласи.

Според видот на набавката: за услуги се објавени 12 огласи (50%); за стоки – 7 огласи (29,2%); и за работи 5 огласи (20,8%).

Критериум за добивање на договор е најниска цена, кај сите спроведени набавки.

Во 2018 година Општина Веница има склучено 32 договори, со вкупна вредност од 29.455.705,00 денари. Распоредено според видот на набавката: за услуги се потрошени 7.478.045,00 денари или 25,4% и склучени се 12 договори, за работи се потрошени 18.182.132,00 денари или 61,7% и склучени се 4 договори и за стоки се потрошени 3.795.728,00 денари или 12,9% и склучени се 16 договори.

Според категоријата на економскиот оператор со мали и средни економски оператори склучени се 13 договори во вредност од 23.03.683,00 денари, со големи економски оператори склучени се 7 договори со вредност од 4.213.084,00 денари и со микро економски оператори склучени се 12 договори со вредност од 2.211.138,00 денари.

Кај 80% од договорите има намалување на првичната цена по спроведената електронска аукција.

Поништена е една постапка за барање за прибирање на понуди до 20 000 евра поради тоа што не поднесена ниту една понуда.

Годишниот план за јавни набавки е реализиран во обем од 77,6%, а во делот на работи годишниот план е реализиран 53,84%.

Пред-тендерска фаза

Оваа фаза ги опфаќа планирањето на договорниот орган во однос на предметот на јавната набавка по видови - стоки, услуги и работи, почеток на постапката, проценетата вредност, и видот на постапката – барање за прибирање на понуди, отворена постапка и отворен повик.

Годишниот план за јавни набавки е донесен во законскиот рок, но истиот не е достапен онлајн, и истиот е изменет за 20,3%. Промените во планот за јавни набавки се видливи, но не е дадено објаснување за измените на планот.

Тендерска фаза

Јавната набавка на Општина Веница „Набавка на услуга за вршење на стручен надзор“ е предвидена со планот за јавни набавки во делот на услуги. Предметот на набавката не е делив. Истата е спроведена со барање за прибирање на понуди, со критериум за доделување на договор – најниска цена. Временската рамка за спроведување е според планот, со разумни рокови за поднесување на пријави и целокупната постапка од оглас до договор е спроведена за 35 дена.

Набавката е спроведена согласно Законот за јавни набавки, тендерското досие ги содржи сите предвидени елементи и се достапни на увид на ЕСЈН. Постапката е спроведена преку ЕСЈН и завршила со е-аукција. На е-аукција поканети се 9 понудувачи и е избран најповолниот понудувач по критериумот најниска цена, која е за 8,6 пати пониска од највисоката понудена цена.

Пост-тендерска фаза

Договорот е потпишан во законски определениот рок и е објавен на ЕСЈН. За спроведената постапка не е поднесена жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки. Општината има назначено лице за следење на реализација на договорот. Услугите предвидени со договорот се завршени во договорениот рок и договорниот орган во целост ја исплатил вредноста во рок по претходна достава на фактури.

Тендерско досие за јавна набавка по оглас број 15/2018**„Надзор над изведување на градежни работи од втора категорија“****Договорен орган: Општина Гевгелија**

Во 2018 година Општина Гевгелија има објавено 29 огласи, според видот на постапката: барање за прибирање на понуди до 20 00 евра – 14 огласи, барање за прибирање понуди до 5 000 евра – 7 огласи и отворена постапка – 8 огласи.

Според видот на набавката: за услуги се објавени 18 огласи (62,07%); за стоки – 7 огласи (24,14%); и за работи 4 огласи (13,8%).

Критериум за добивање на договор е најниска цена, кај сите спроведени набавки.

Во 2018 година Општина Гевгелија има склучено 35 договори, со вкупна вредност од 57.657.957,00 денари. Распоредени според видот на набавката: за услуги се потрошени 17.666.960,00 денари или 30,6% и склучени се 19 договори, за работи се потрошени 16.876.660,00 денари или 29,27% и склучени се 4 договори и за стоки се потрошени 23.114.339,00 денари или 40,13% и склучени се 12 договори.

Според категоријата на економскиот оператор со мали и средни економски оператори склучени се 23 договори во вредност од 23.119.540,00 денари, со големи економски оператори склучени се 5 договори со вредност од 26.141.678,00 денари и со микро економски оператори склучени се 7 договори со вредност од 8.396.738,00 денари.

Кај 66,7% од договорите има намалување на првично понудената цена по спроведената електронска аукција.

Поништени се 5 постапки, 2 поедноставени отворени постапки, 2 набавки од мала вредност и една отворена постапка, 4 поради тоа што не е поднесена ниту една понуда и една постапка поради битни пропусти во тендерската документација.

Годишниот план за јавни набавки е реализиран во обем од 40,72%, а во делот работи планот е реализиран 20,85% .

Пред-тендерска фаза

Оваа фаза ги опфаќа планирањето на договорниот орган во однос на предметот на јавната набавка по видови - стоки, услуги и работи, почеток на постапката, проценетата вредност, и видот на постапката – барање за прибирање на понуди, отворена постапка и отворен повик.

Годишниот план за јавни набавки е донесен во законскиот рок, достапен е онлајн, и истиот е изменет за 9,18%. Промените во планот за јавни набавки се видливи, но не е дадено објаснување за измените на планот.

Тендерска фаза

Јавната набавка на Општина Гевгелија „Надзор врз изведување на градежни работи од втора категорија“ е предвидена со планот за јавни набавки во делот на услуги. Предметот на набавката е делив. Истата е спроведена со барање за прибирање на понуди, со критериум за доделување на договор – најниска цена. Временската рамка за спроведување е според планот, со разумни рокови за поднесување на пријави и целокупната постапка од оглас до договор е спроведена за 40 дена.

Набавката е спроведена согласно Законот за јавни набавки, тендерското досие ги содржи сите предвидени елементи и се достапни на увид на ЕСЈН. Постапката е спроведена преку ЕСЈН и заврши со е-аукција. На е-аукција поканети се по 6 понудувачи за двата дела од јавната набавка, и е избран најповолниот понудувач по критериумот најниска цена која е за 19 пати пониска од највисоката понуда во двата дела од набавката.

Пост-тендерска фаза

Договорот е потпишан во законски определениот рок и е објавен на ЕСЈН. За спроведената постапка не е поднесена жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки. Општината има назначено лице за следење на реализација на договорот. Услугите предвидени со договорот се завршени во договорениот рок и договорниот орган во целост ја исплатил вредноста во рок по претходна достава на фактури.

Тендерско досие за јавна набавка по оглас број 08/2018

„Вршење на надзор при изградба на инвестициски објекти и други градежни активности за период од 1 година за потребите на општина Неготино“

Договорен орган: Општина Неготино

Во 2018 година Општина Неготино има објавено 57 огласи, според видот на постапката: барање за прибирање на понуди до 20 00 евра – 18 огласи, барање за прибирање понуди до 5 000 евра – 27 огласи, отворена постапка – 11 огласи и конкурс за идејно решение 1 оглас.

Според видот на набавката: за услуги се објавени 7 огласи (12,29%); за стоки – 16 огласи (28,07%); и за работи 34 огласи (59,64%).

Критериум за добивање на договор е најниска цена, кај сите спроведени набавки.

Во 2018 година Општина Неготино има склучено 82 договори, со вкупна вредност од 86.324.553,00 денари. Распоредено според видот на набавката: за услуги се потрошени 41.358.544,00 денари или 40,9% и склучени се 7 договори, за работи се потрошени 35.307.610,00 денари или 47,9% и склучени се 59 договори и за стоки се потрошени 9.658.836,00 денари или 11,2% и склучени се 16 договори.

Според категоријата на економскиот оператор со мали и средни економски оператори склучени се 65 договори во вредност од 71.164.566,00 денари, со големи економски оператори склучени се 9 договори со вредност од 8.595.871,00 денари и со микро економски оператори склучени се 8 договори со вредност од 5.564.553,00 денари.

Кај 64,3% од договорите има намалување на првичната цена по спроведената електронска аукција. Поништени се 11 постапки, 3 поедноставени отворени постапки, 4 набавки од мала вредност, 3 поедноставена отворена постапка, 3 БПП до 20 000 евра, и 1 конкурс за избор на идејно решение поради тоа што не поднесена ниту една понуда.

Годишниот план за јавни набавки е реализиран во обем од 96%, а во делот на работи годишниот план е реализиран 90,5% .

Пред-тендерска фаза

Оваа фаза ги опфаќа планирањето на договорниот орган во однос на предметот на јавната набавка по видови - стоки, услуги и работи, почеток на постапката, проценетата вредност, и видот на постапката – барање за прибирање на понуди, отворена постапка и отворен повик.

Годишниот план за јавни набавки е донесен во законскиот рок, достапен е онлајн, и истиот е изменет за 27,2%. Промените во планот за јавни набавки се видливи, но не е дадено објаснување за измените на планот.

Тендерска фаза

Јавната набавка на Општина Неготино „ Вршење на надзор при изградба на инвестициски објекти и други градежни активности за период од 1 година за потребите на општина Неготино “ е предвидена со планот за јавни набавки во делот на услуги. Предметот на набавката не е делив. Истата е спроведена со барање за прибирање на понуди, со критериум за доделување на договор – најниска цена. Временската рамка за спроведување е со закаснување од 30 дена, со разумни рокови за поднесување на пријави и целокупната постапка од оглас до договор е спроведена за 35 дена.

Набавката е спроведена согласно Законот за јавни набавки, тендерското досие ги содржи сите предвидени елементи и се достапни на увид на ЕСЈН. Постапката е спроведена преку ЕСЈН и заврши со е-аукција. На е-аукција поканети се 14

понудувачи, и е избран најповолниот понудувач по критериумот најниска цена која е за 20 пати пониска од највисоката понудена понуда.

Пост-тендерска фаза

Договорот е потпишан во законски определениот рок и е објавен онлајн на веб страницата на општината и на ЕСЈН. За спроведената постапка не е поднесена жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки. Општината има назначено лице за следење на реализација на договорот. Услугите предвидени со договорот се завршени во договорениот рок и договорниот орган во целост ја исплатил вредноста во рок по претходна достава на фактури.

Тендерско досие за јавна набавка по оглас број 02/2018

„Вршење на стручен надзор на инвестициски објекти “

Договорен орган: Општина Ново село

Во 2018 година Општина Ново село има објавено 32 огласи, според видот на постапката: барање за прибирање на понуди до 20 000 евра – 15 огласи, барање за прибирање понуди до 5 000 евра – 14 огласи, отворена постапка – 3 огласи.

Според видот на набавката: за услуги се објавени 17 огласи (53,1%); за стоки – 11 огласи (34,4%); и за работи 4 огласи (12,5%).

Критериум за добивање на договор е најниска цена, кај сите спроведени набавки.

Во 2018 година Општина Ново село има склучено 30 договори, со вкупна вредност од 18.648.623,00 денари. Распоредено според видот на набавката: за услуги се потрошени 8.666.262,00 денари или 46,5% и склучени се 14 договори, за работи се потрошени 4.115.232,00 денари или 22,1% и склучени се 53 договори и за стоки се потрошени 5.867.129,00 денари или 31,5% и склучени се 13 договори.

Според категоријата на економскиот оператор со мали и средни економски оператори склучени се 25 договори во вредност од 14.895.448,00 денари, со големи економски оператори склучени се 4 договори со вредност од 3.680.935,00 денари и со микро економски оператори склучен е 1 договор со вредност од 72.240,00 денари. Кај 73,5% од договорите има намалување на првичната цена по спроведената електронска аукција.

Поништени се 7 постапки, 3 поедноставени отворени постапки, 4 набавки од мала вредност, 1 отворена постапка, 5 БПП до 20 000 евра, и 1 постапка за БПП 5 000 евра, 3 постапки се поништени поради тоа што понудувачите понудиле цени кои се понеповолни од реалните на пазарот, кај 1 постапка не е поднесена ниту една

прифатлива понуда, кај 1 постапка не е поднесена ниту една понуда и една постапка поништила Државната комисија за жалби по јавни набавки. Годишниот план за јавни набавки е реализиран во обем од 57,3%, а во делот на работи годишниот план е реализиран само 3,1% од планираните набавки.

Пред-тендерска фаза

Оваа фаза ги опфаќа планирањето на договорниот орган во однос на предметот на јавната набавка по видови - стоки, услуги и работи, почеток на постапката, проценетата вредност, и видот на постапката – барање за прибирање на понуди, отворена постапка и отворен повик. Годишниот план за јавни набавки е донесен во законскиот рок, не е достапен онлајн, и истиот е изменет за 23,1%. Промените во планот за јавни набавки се видливи, но не е дадено објаснување за измените на планот.

Тендерска фаза

Јавната набавка на Општина Ново село „Вршење на стручен надзор на инвестициски објекти“ е предвидена со планот за јавни набавки во делот на услуги. Предметот на набавката не е делив. Истата е спроведена со барање за прибирање на понуди, со критериум за доделување на договор – најниска цена. Временската рамка за спроведување на постапката е согласно планот, со разумни рокови за поднесување на пријави и целокупната постапка од оглас до договор е спроведена за 35 дена. Набавката е спроведена согласно Законот за јавни набавки, тендерската документација ги содржи сите предвидени елементи и се достапни на увид на ЕСЈН. Во тендерската спецификација во делот на „Обврски на економскиот оператор во процесот на вршење на услугите“ е наведено, „Економскиот оператор да обезбеди Надзорниот инженер да биде на располагање на општината во рок од 30 минути од повикот“, и истото е преточено и во склучениот договор помеѓу општина Ново село и избраниот понудувач, што претставува прилично ограничувачки фактор за понудувачите кои се повеќе оддалечени. Постапката е спроведена преку ЕСЈН и заврши со е-аукција. На е-аукцијата поканети се 10 понудувачи, и е избран најповолниот понудувач по критериумот најниска цена која е за 20 пати пониска од највисоката понудена понуда.

Пост-тендерска фаза

Договорот е потпишан во законски определениот рок и е објавен онлајн на ЕСЈН. За спроведената постапка не е поднесена жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки. Општината има назначено лице за следење на реализација на договорот. Услугите предвидени со договорот се завршени во договорениот рок и договорниот орган во целост ја исплатил вредноста во рок по претходна достава на фактури.

Набавка на сепариран песок од страна на ЈП „Комуналец“ Гевгелија, ЈП „Стипион 2011“ Штип и ЈП „Камена река“ од Македонска Каменица

На национално ниво 2018 во однос на 2017 се карактеризира за зачестено спроведување на големи тендери кои не се делат на лотови, конкуренцијата во јавните набавки е влошена, зголемена е примената на нетранспарентна постапка со преговарање без објавување на оглас, расте бројот на поништени тендери за три процентни поени, ниска конкуренција со пад на просечниот број на понудувачи на тендерите од 3,33 на 3,02, многу тендери со по еден понудувач, има 37% зголемување на жалбите до Државната комисија за жалби по јавните набавки и двојно повеќе изречени негативни референци во однос на претходната година. Во однос на мониторираните јавни претпријатија, планирањето на јавните набавки е подобро во однос на мониторираните општини, иако не се образложуваат потребите од јавни набавки, и има измени на годишните плановите за јавни набавки, во просек имаме по 4 измени на годишниот план за јавни набавки но процентот на измените е 5. Реализацијата на годишните планови за јавни набавки на горе наведените ЈПКД се движи од 58.7% на ЈПКД „Комуналец“ Гевгелија, ЈП „Стипион 2011“ Штип со 78,14% и ЈПКД „Камена река“ Македонска Каменица 83,7% реализација за 2018 година. Вкупниот број на спроведени набавки на сите општини е 113, вкупниот број на договори е 192 со вредност од 94.660.078,00 денари. Кај сите набавки единствен критериум за добивање на договор е најниска цена.

Вкупниот број на целосно поништени постапки е 22 или 19,46% од спроведените тендери, кај 6 постапки не е поднесена ниту една понуда, 3 постапки се со битни пропусти во тендерската документација, 1 постапка поништила Државната комисија за жалби, а кај останатите 6 постапки не е поднесена ниту една прифатлива понуда или понудувачите понудиле цени кои се понеповолни од реалните на пазарот б.

Цената по кои комуналните претпријатија го купиле сепарираниот песок се движи од 329 до 740 денари по тон сепариран песок. Соодносот помеѓу најниската и највисоката цена изнесува 1:2,25, што значи дека највисоката цена што ја плаќа претпријатието „Камена река“, е за 125% повисока од цената што ја плаќа претпријатието „Стипион 2011“ од Штип. Воедно, сите претпријатија спровеле соодветни тендерски постапки применувајќи го критериумот за избор „најниска цена“.

Во тендерот каде што е постигната највисоката цена, сепак е евидентирано отсуство на конкуренција, односно добиена е само една понуда, за разлика од тендерот каде е постигната најниска цена каде бројот на понудувачи е два. Во тендерот на претпријатието „Комуналец“ Гевгелија, иако има отсуство на конкуренција постигната е цена од 427,50 до 475 денари по тон, во зависност од фракцијата на сепарираниот песок. Анализата на цените наспроти купените количини покажува дека ЈП „Камена река“ кое купило сепариран песок по највисока цена има за 2,25 пати помали количини 402 тони во однос на ЈП „Стипион 2011“ со 900 тони.

Сепак, ЈП „Комуналец“ платило +37% повисока цена за набавка на три пати помали количини сепариран песок во однос на ЈП „Камена река“ кое платило највисока цена +125%, во однос на најниската постигната цена. Просечните цени за набавка на 1 тон сепариран песок во зависност од тоа во кој регион се набавува се движи, од 450 денари во Вардарскиот регион, 490 денари во Југоисточниот регион до 850-950 денари за тон на крајниот исток од Источниот регион.

Тендерско досие за јавна набавка по оглас број 34/2018

„ Готов бетон, шљунак и сепариран песок “

Договорен орган: Јавно претпријатие за комунални дејности „Комуналец“ Гевгелија

Во 2018 година ЈПКД „Комуналец“ Гевгелија има објавено 52 огласи, според видот на постапката: барање за прибирање на понуди до 20 000 евра – 18 огласи, барање за прибирање понуди до 5 000 евра – 30 огласи, отворена постапка – 4 огласи.

Според видот на набавката: за услуги се објавени 24 огласи (46,2%); за стоки – 28 огласи (53,8%);

Критериум за добивање на договор е најниска цена, кај сите спроведени набавки.

Во 2018 година ЈПКД „Комуналец“ Гевгелија има склучено 109 договори, со вкупна вредност од 50.328.546,00 денари. Распоредено според видот на набавката: за услуги се потрошени 6.045.754,00 денари или 12% и склучени се 24 договори, и за стоки се потрошени 44.623.268,00 денари или 88% и склучени се 85 договори.

Според категоријата на економскиот оператор со мали и средни економски оператори склучени се 76 договори во вредност од 24.623.268,00 денари, со големи економски оператори склучени се 11 договори со вредност од 22.970.514,00 денари и со микро економски оператори склучени се 22 договори со вредност од 2.734.764,00 денари.

Кај 74,8% од договорите има намалување на првичната цена по спроведената електронска аукција а кај 21,4% од договорите има поднесување на пониска цена по покана на договорниот орган, економскиот оператор да поднесе конечна цена на набавката.

Поништени се 12 постапки, 1 отворена постапка, 3 БПП до 20 000 евра, и 8 постапки за БПП 5 000 евра, 5 постапки се поништени поради тоа што

понудувачите понудиле цени кои се понеповолни од реалните на пазарот, кај 2 постапки не е поднесена ниту една прифатлива понуда, кај 4 постапки не е поднесена ниту една понуда и една постапка поништила Државната комисија за жалби по јавни набавки.

Годишниот план за јавни набавки е реализиран во обем од 58,7% .

Пред-тендерска фаза

Оваа фаза ги опфаќа планирањето на договорниот орган во однос на предметот на јавната набавка по видови - стоки, услуги и работи, почеток на постапката, проценетата вредност, и видот на постапката – барање за прибирање на понуди, отворена постапка и отворен повик.

Годишниот план за јавни набавки е донесен во законскиот рок, не е достапен онлајн, и истиот е изменет 3,9%. Промените во планот за јавни набавки се видливи, но не е дадено објаснување за измените на планот.

Тендерска фаза

Јавната набавка на ЈПКД „Комуналец“ Гевгелија „ Готов бетон, шљунак и сепариран песок “ е предвидена со планот за јавни набавки во делот на стоки. Предметот на набавката е делив. Истата е спроведена со барање за прибирање на понуди, со критериум за доделување на договор – најниска цена. Временската рамка за спроведување на постапката е согласно планот, со разумни рокови за поднесување на пријави и целокупната постапка од оглас до договор е спроведена за 23 дена.

Набавката е спроведена согласно Законот за јавни набавки, тендерското досие ги содржи сите предвидени елементи и се достапни на увид на ЕСЈН. Постапката е спроведена преку ЕСЈН и заврши на е-аукција. На е-аукција поканети се 2 понудувачи, и е избран најповолниот понудувач по критериумот најниска понудена цена. За дел 2 набавка на сепариран песок е постигната цена од 475,00 денари за М3 песок фракција 1 и 2, 427,50 денари за фракција 3 и 4 по М3, и 285,00 денари за фракција 5 по М3.

Пост-тендерска фаза

Договорот е потпишан во законски определениот рок и е објавен онлајн на ЕСЈН. За спроведената постапка не е поднесена жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки. Поништен е дел 1 од набавката поради тоа што дигиталниот сертификат со кој е потпишана понудата и останатите прилози, гласи на физичко лица. ЈПКД „Комуналец“ Гевгелија има назначено лице за следење на реализација на договорот. Услугите предвидени со договорот се завршени во договорениот рок и договорниот орган во целост ја исплатил вредноста во рок по претходна достава на фактури.

Тендерско досие за јавна набавка по оглас број 27/2018**„ Набавка на градежни материјали“****Договорен орган: Јавно претпријатие „ Стипион 2011 “ Штип**

Во 2018 година ЈП „Стипион 2011“ Штип има објавено 31 огласи, според видот на постапката: барање за прибирање на понуди до 20 000 евра – 13 огласи, барање за прибирање понуди до 5 000 евра – 5 огласи, отворена постапка – 13 огласи.

Според видот на набавката: за услуги се објавени 6 огласи (19,4%); за стоки – 25 огласи (80,6%);

Критериум за добивање на договор е најниска цена, кај сите спроведени набавки.

Во 2018 година ЈП „Стипион 2011“ Штип има склучено 48 договори, со вкупна вредност од 32.068.172,00 денари. Распоредено според видот на набавката: за услуги се потрошени 2.378.224,00 денари или 7,4% и склучени се 11 договори, и за стоки се потрошени 29.689.948,00 денари или 92,6% и склучени се 37 договори.

Според категоријата на економскиот оператор со мали и средни економски оператори склучени се 41 договори во вредност од 28.941.025,00 денари, со големи економски оператори склучени се 7 договори со вредност од 3.127.147,00 денари.

Кај 76,9% од договорите има намалување на првичната цена по спроведената електронска аукција а кај 23,1% од договорите има поднесување на пониска цена по покана на договорниот орган, економскиот оператор да поднесе конечна цена на набавката.

Поништени се 5 постапки, 1 отворена постапка, 2 БПП до 20 000 евра, и 2 постапки за БПП 5 000 евра, 3 постапки се поништени поради тоа што тендерската документација содржи битни пропусти, кај 1 постапка не е поднесена ниту една прифатлива понуда, кај 1 постапки не е поднесена ниту една понуда.

Годишниот план за јавни набавки е реализиран во обем од 78,14% .

Пред-тендерска фаза

Оваа фаза ги опфаќа планирањето на договорниот орган во однос на предметот на јавната набавка по видови - стоки, услуги и работи, почеток на постапката, проценетата вредност, и видот на постапката – барање за прибирање на понуди, отворена постапка и отворен повик.

Годишниот план за јавни набавки е донесен во законскиот рок, не е достапен онлајн, и истиот е изменет 4,9%. Промените во планот за јавни набавки се видливи, но не е дадено објаснување за измените на планот.

Тендерска фаза

Јавната набавка на ЈП „Стипион 2011“ Штип “Набавка на градежни материјали“ е предвидена со планот за јавни набавки во делот на стоки. Предметот на набавката е делив. Истата е спроведена со барање за прибирање на понуди, со критериум за доделување на договор – најниска цена. Временската рамка за спроведување на постапката е согласно планот, со разумни рокови за поднесување на пријави и целокупната постапка од оглас до договор е спроведена за 41 ден.

Набавката е спроведена согласно Законот за јавни набавки, тендерското досие ги содржи сите предвидени елементи и се достапни на увид на ЕСЈН. Постапката е спроведена преку ЕСЈН и заврши на е-аукција. На е-аукција поканети се 2 понудувачи, и е избран најповолниот понудувач по критериумот најниска понудена цена. За дел 9 набавка на сепариран песок е постигната цена од 329 денари за 1 тон сепариран песок од различни фракции.

Пост-тендерска фаза

Договорот е потпишан во законски определениот рок и е објавен онлајн на ЕСЈН. За спроведената постапка не е поднесена жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки. ЈП „Стипион 2011“ Штип има назначено лице за следење на реализација на договорот. Услугите предвидени со договорот се завршени во договорениот рок и договорниот орган во целост ја исплатил вредноста во рок по претходна достава на фактури.

Тендерско досие за јавна набавка по оглас број 17/2018

„ Набавка и испорака на сепариран песок-чакал во четири фракции за потребите на ЈП Камена река М.Каменица“

Договорен орган: Јавно претпријатие „ Камена река “ Македонска Каменица

Во 2018 година ЈП „Камена река“ Македонска Каменица има објавено 30 огласи, според видот на постапката: барање за прибирање на понуди до 20 00 евра – 6 огласи, барање за прибирање понуди до 5 000 евра – 21 оглас, отворена постапка – 3 огласи.

Според видот на набавката: за услуги се објавени 8 огласи (26,7%); за стоки – 22 огласи (73,3%);

Критериум за добивање на договор е најниска цена, кај сите спроведени набавки.

Во 2018 година ЈП „Камена река“ Македонска каменица има склучено 35 договори, со вкупна вредност од 12.263.060,00 денари. Распоредено според видот на набавката: за услуги се потрошени 3.868.423,00 денари или 31,5% и склучени се 8 договори, и за стоки се потрошени 8.394.637,00 денари или 68,5% и склучени се 27 договори.

Според категоријата на економскиот оператор со мали и средни економски оператори склучени се 30 договори во вредност од 10.633.453,00 денари, со големи економски оператори склучени се 2 договори со вредност од 1.299.608,00 денари, и со микро економски оператори 30 договори со вредност од 323.999,00 денари.

Кај 78,9% од договорите има намалување на првичната цена по спроведената електронска аукција а кај 39,5% од договорите има поднесување на пониска цена по покана на договорниот орган, економскиот оператор да поднесе конечна цена на набавката.

Нема поништени постапки.

Годишниот план за јавни набавки е реализиран во обем од 83,7% .

Пред-тендерска фаза

Оваа фаза ги опфаќа планирањето на договорниот орган во однос на предметот на јавната набавка по видови - стоки, услуги и работи, почеток на постапката, проценетата вредност, и видот на постапката – барање за прибирање на понуди, отворена постапка и отворен повик.

Годишниот план за јавни набавки е донесен во законскиот рок, не е достапен онлајн, и истиот е изменет за 14,2%. Промените во планот за јавни набавки се видливи, но не е дадено објаснување за измените на планот.

Тендерска фаза

Јавната набавка на ЈП „Камена река“ Македонска Каменица „ Набавка и испорака на сепариран песок-чакал во четири фракции за потребите на ЈП Камена река М.Каменица“ е предвидена со планот за јавни набавки во делот на стоки. Предметот на набавката е делив. Истата е спроведена со барање за прибирање на понуди, со критериум за доделување на договор – најниска цена. Временската рамка за спроведување на постапката е започната со закаснување од месец и половина согласно планот, со разумен рок за поднесување на пријави од 7 дена и целокупната постапка од оглас до договор е спроведена за 16 дена.

Набавката е спроведена согласно Законот за јавни набавки, тендерското досие ги содржи сите предвидени елементи и се достапни на увид на ЕСЈН. Поради доставување на само една понуда постапката е завршена со известување на економскиот оператор, дека ја има добиено набавката и истиот да поднесе конечна цена која е намалена за 12% и изнесува 1.146,00 денари за МЗ испорачан сепариран песок.

Пост-тендерска фаза

Договорот е потпишан во законски определениот рок и е објавен онлајн на ЕСЈН. За спроведената постапка не е поднесена жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки. ЈП „Стипион 2011“ Штип има назначено лице за следење на реализација на договорот. Услугите предвидени со договорот се завршени во договорениот рок и договорниот орган во целост ја исплатил вредноста во рок по претходна достава на фактури.

Заклучоци и препораки

Планирањето на јавните набавки од страна на институциите е слабо и несоодветно. Годишниот план за јавни набавки се носи и објавува навремено, меѓутоа недостасува подетално образложение на потребата од јавните набавки. Честите измени на годишниот план за јавни набавки е показател дека договорните органи несериозно пристапуваат во планирањето на јавните набавки и отвараат можности за постоење на коруптивни активности.

Препорака: Потребно е договорните органи да изработуваат детално образложение за потребата на јавните набавки пред донесувањето на

одлуката што ќе се набавува, и задолжително да ги објавуваат причините за измените и дополнувањата на годишните планови за јавни набавки.

Критериум најниска цена и задолжителна е-аукција, беа задолжителни со претходниот Закон за јавни набавки за договорните органи, со новиот Закон за јавни набавки кој стапи на сила на почетокот на 2019 година оваа обврска е надмината, но истражувањата ни покажуваат дека и понатаму најниската цена е критериум во 95% од набавките, а е-аукција се спроведува кај 93% од тендерите.

Препорака: Потребно е почесто спроведување на јавните набавки со директно поднесување на понудите од економските оператори и користење на критериумот за избор на економски најповолната понуда при што се бодуваат и цената и квалитетот.

Препорака: Бирото за јавни набавки да изработи смерници/насоки за избор на економски најповолната понуда.

Конкуренцијата е сериозно нарушена во одредени постапки од честите и значајни измени на годишните планови за јавни набавки, делумно или целосно поништувањето на постапките кај 20% од спроведените тендери, големиот процент на зголемување на жалбите до Државната комисија за жалби по јавни набавки, чести пропусти при изработка на тендерските документации итн. Водат до пад на бројот на просечни понудувачи.

Препорака: Договорните органи да извршат внатрешна проценка на капацитетите на институцијата, и да изработат внатрешни процедури за сите фази во спроведувањето на јавните набавки и истите доследно да се спроведуваат.

Транспарентноста, отчетноста и интегритетот на институциите е на ниско ниво, општините со просечна транспарентност од 60%, а јавните претпријатија имаат просечно ниво на транспарентност од 25%. Ова отвара сомнежи за постоење на коруптивни активности внатре во институциите.

Препорака: Континуирано да се работи на про-активната транспарентност и отчетност на институциите за зголемување на интегритетот на институциите во однос на организацијата на работењето, транспарентноста за овозможување пристап до информации од јавен карактер и отчетност на институциите во однос на резултатите од работењето и јавните набавки.

Препорака: Институциите да започнат со проценка на ризиците од корупција и судир на интереси кај јавните набавки.

Препорака: Потребно е договорните органи за секоја набавка да назначуваат одговорно лице за реализација на договорот и за истите да има известување на веб страниците на институциите и на ЕСЈН.

Прилог 1. Побарани документи со барања за пристап до информации од јавен карактер

- Образложение за потребата од соодветните набавки согласно годишниот план за јавни набавки
- Годишен план за јавни набавки од предметната набавка
- Одлука за јавна набавка
- Решение за формирање комисија за јавна набавка
- Оглас
- Отворање на понудите или записник од јавно отворање
- Изјави за судир на интереси од комисијата за јавни набавки
- Извештај од спроведена постапка и извештај од е-аукцијата
- Изјава за судир на интереси на одговорното лице
- Одлука за избор или одлука за поништување
- Образложение за избор
- Барање на дополнителни документи или банкарска гаранција доколку е потребно и наведено во огласот
- Сключување на договор
- Известување за склучен договор
- Известување за реализиран договор
- Документ со кој се потврдува приемот на извршените/доставените стоки/услуги/работи

- Документ/фактура за платен износ според договорот
- Дали во комисијата има лице со експертиза во конкретното поле на набавката?
- Дали институцијата има назначено одговорно лице за следење на реализација на договорот
- Други документи/извештаи кои се составен дел на наведеното тендерско досие

Прилог 2. Параметри за истражување, оценка и рангирање на институциите

Пред-тендерска фаза

1. Дали набавувачот поседува план за јавни набавки?
Бодување: Да = 2 поени,
Не = 0 поени
2. Дали планот за јавни набавки е објавен на сите предвидени медиуми (предвидени со законот)?
Бодување: Да = 2 поени,
Да, во некои = 1 поен
Не, или не се предвидени со закон = 0 поени
3. Дали планот за јавни набавки е достапен онлајн?
Бодување: Да = 2 поени,
Не = 0 поени
4. Дали планот за јавни набавки ги содржи сите долунаведените елементи?
  - а) Реден број на набавката;
  - б) Предмет на набавката;
  - в) Износ на предвидени средства;
  - г) Информации за распределување на буџетот т.е. план за финансиско плаќање;
  - д) Годишна и вкупна проценета вредност на набавката;
  - ѓ) Вид на постапка за набавката;
  - е) Временска рамка со датум за покренување на постапката;
  - ж) Временска рамка со датум за доделување на договорот;
  - з) Временска рамка со датум за извршување на договорот.

- Бодување: Да, 7-9 елементи = 2 поени,
 Да, 4-6 елементи = 1 поен
 Да, 1-3 елементи = 0 поени
5. Дали планот за јавни набавки ги наведува причините и образложението на набавката?
 Бодување: Да = 2 поени,
 Не = 0 поени
6. Дали планот за јавни набавки го наведува начинот на кој набавувачот ја утврдува проценетата вредност на јавната набавка?
 Бодување: Да = 2 поени,
 Не = 0 поени
7. Дали промените во планот за јавни набавки (ако постојат) се видливи во однос на првичниот план за јавни набавки?
 Бодување: Да = 2 поени,
 Не = 0 поени
8. Дали е дадено објаснување за изменувањето на планот за јавни набавки?
 Бодување: Да, детално = 2 поени,
 Да, само општо = 1 поен,
 Нема објаснување = 0 поени

Тендерска фаза

9. Дали конкретните јавни набавки се предвидени согласно објавениот план за јавни набавки?
 Бодување: Да = 2 поени,
 Не = 0 поени
10. Дали е можно да се утврди јасна врска помеѓу планираните набавки и реализираните набавки, услуги или работи/активности?
 Бодување: Да = 2 поени,
 Не = 0 поени
11. Дали набавката е спроведена во временската рамка која била предвидена во планот за јавни набавки?
 Бодување: Да = 2 поени,
 Не = 0 поени
12. Дали се достапни следниве информации во постапката за јавна набавка (ако „се достапни“ внесете ги)?
Предвидената вредност во планот за јавни набавки _____;
Проценетата вредност наведена во решението за започнување на набавката _____;
Договорена вредност _____; Платена вредност _____.
 Бодување: Да, сите 4 вредности = 2 поени,
 Да, 1-3 вредности = 1 поен
 Нема никакви вредности = 0 поени
13. Дали количините/ обемот на услуги, работи или активности предвидени во тендерската документација и во договорот се совпаѓаат?

- Бодување: Да = 2 поени,
Не = 0 поени
14. Дали е применета планираната постапка?
Бодување: Да = 2 поени,
Не = 0 поени
15. Дали одлуката за започнување на постапката на набавка ги содржи следниве елементи:
- а) Предмет на јавната набавка, наслов и код на Заеднички Речник на Набавки;
  - б) Вид на постапка; в) Проценета вредност на набавката;
  - г) Критериуми на селекција;
  - д) Временска рамка за спроведување на одделни фази од постапката за набавката;
  - ѓ) Информации за распределување на буџетот т.е. финансиски план.
- Бодување: 5 или повеќе елементи = 2 поени,
0-4 елементи = 0 поени
16. Дали е формирана комисија за оценка на понудите?
Бодување: Да = 2 поени,
Не = 0 поени
17. Дали одлуката за формирање на комисијата ги содржи следниве елементи:
- а) Предмет на јавната набавка;
  - б) Број на јавната набавка;
  - в) Назначување на членови на комисијата;
  - г) Овластувања и задачи на комисијата;
  - д) Крајни рокови за извршување на задачите.
- Бодување: 4 или повеќе елементи = 2 поени,
0-3 елементи = 0 поени
18. Дали членовите на комисијата поднеле изјави за отсуство на судир на интереси?
Бодување: Да, по отворањето на понудите = 2 поени
Да, пред отворањето на понудите = 1 поен
Не = 0 поени
19. Дали има лица со експертиза/лиценца за конкретното поле во рамките на комисијата?
Бодување: Да = 2 поени,
Не = 0 поени
20. Дали е објавен огласот за мониторираната набавка?
Бодување: Да, на дополнително место/а = 2 поени
Да, на сите законски пропишани места = 1 поен
Не = 0 поени
21. Дали се разумни временските рамки за поднесување на понудите/пријавите?
Бодување: Да = 2 поени,

Не = 0 поени

22. Дали тендерската документација/спецификација вклучува дискриминаторски одредби?

- а) финансиски поврзани услови/барања (како што се: годишен обрт, акумулирана добивка/загуба, историја на финансиски резултати, итн.);
- б) барања поврзани со вработените (вкупен број, специфични професии, искуство, лиценци, итн.);
- в) минато работење (години од претходно делување, претходни договори, итн.);
- г) опрема, простории, и итн.;
- д) лиценци, сертификати, итн.

Бодување: Не = 2 поени,
Да, до 3 одредби = 1 поен,
Да, 4-5 одредби = 0 поени

23. Дали тендерската документација ги содржи сите наведени елементи?

- а) Упатство за понудувачите како да ги изготвуваат понудите;
- б) Форма на понудата;
- в) Услови и инструкции за средствата за доказ;
- г) Модел на договор;
- д) Видот, техничките карактеристики (спецификација), квалитетот, количината и описот на набавките, услугите или добрата, начинот на вршење на контрола и обезбедување на квалитет, рокот за извршување на договорот, местото за извршување на договорот или испораката, можни дополнителни услуги итн.;
- ѓ) Планови и техничка документација;
- е) Форма со структура за цената на понудата, со инструкции за негово пополнување;
- ж) Форма за трошоци за подготовка на понудата;
- з) Изјава за независност на понудата

Бодување: Да, сите 9 елементи = 2 поени,
Помалку од 9 елементи = 0 поени

24. Дали тендерската документација е објавена во согласност со законот?

Бодување: Да = 2 поени,
Не = 0 поени

25. Ако има потреба од гаранции (за понудувачите или за потпишувачот на договорот), дали тие можат да се сметаат за соодветни (како инструмент и сумата која треба да е гаранција)?

Бодување: Да = 2 поени,
Не = 0 поени

26. Дали се направени последователни измени во тендерската документација?

Бодување: Да = 2 поени,
Не = 0 поени

27. Дали има трошкови за добивање на тендерски документи?
Бодување: Да = 2 поени,
Не = 0 поени
28. Ако критериум за доделување на договор е економски најповолна понуда, дали под-критериумите се третираат соодветни?
Бодување: Да = 2 поени
Не = 0 поени
29. Дали постои јасно објаснување за оценување на нефинансиските под-критериуми (квалитет, дизајн, итн.)?
Бодување: Да = 2 поени
Не = 0 поени
30. Дали записниците за отворање на понудите ги содржат сите законски предвидени информации?
Бодување: Да = 2 поени   Не = 0 поени
31. Дали членовите на комисијата и претставниците на понудувачите (доколку се присутни) се потпишале на записникот?
Бодување: Да, од сите = 2 поени
Да, само од сите членови на комисијата = 1 поен
Не или само некои членови на комисијата = 0 поени
32. Дали има извештај за експертска проценка на понудите/индивидуален извештај за спроведената постапка?
Бодување: Да = 2 поени
Не = 0 поени
33. Колкав беше бројот на понуди?
Бодување: 3 или повеќе понуди = 2 поени
2 понуди = 1 поен
0 или 1 понуда = 0 поен
34. Цени по единица набавка, услуги или добра од победничката понуда (ако е можно да се пресмета)
Бодување: Помал или еднаков процент на просекот на 5 држави = 2 поени
Над просекот на 5 држави = 0 поени
35. Дали беше запазен рокот за донесување на одлука за доделување на тендер?
Бодување: Да = 2 поени
Не = 0 поени
36. Дали е запазен предвидениот рок за склучување на договор?
Бодување: Да = 2 поени
Не = 0 поени
37. Колкаво беше вкупното времетраење на постапката од објавување на тендер до склучување на договор (во денови)?
Бодување: Помал или еднаков процент на просекот на 5 држави = 2 поени
Над просекот на 5 држави = 0 поени
38. Дали набавувачот го објавил огласот и договорот?
Бодување: Да, двете = 2 поени

Да, само 1 = 1 поен

Не = 0 поени

Пост-тендерска фаза

39. Дали е запазен крајниот рок за доставување на договорот?

Бодување: Да = 2 поени

Не = 0 поени

40. Дали се совпаѓаат исплатената и договорената сума?

Бодување: Да = 2 поени

Не = 0 поени

41. Дали се запазени крајните рокови за исплата?

Бодување: Да = 2 поени

Не = 0 поени

42. Дали биле поднесени пријави за преглед/барање за заштита на права/жалби против набљудуваната постапка (за време на постапката и потоа)?

Бодување: Не = 2 поени

Да = 0 поени

43. Кој е исходот/последниците?

Бодување: Одбиени = 2 поени

Прифатени = 0 поени

44. Дали податоците од документот кој ја потврдува сметката за набавени добра, сервиси и услуги се совпаѓаат со податоците од договорот?

Бодување: Да = 2 поени

Не = 0 поени

45. Ако на договорот е направено анекс договор, дали анексот ги изменува крајниот рок, цената или другите важни елементи од договорот?

Бодување: Не = 2 поени

Да = 0 поени

46. Дали овие измени биле предвидени со тенерски документи или други регулативи?

Бодување: Да = 2 поени

Не = 0 поени

47. Дали има конкретна личност од договорните органи назначен да го надгледува извршувањето на договорот?

Бодување: Да = 2 поени

Не = 0 поени

Проектот е финансиран од Европската Унија

Интегритет на институциите на локално ниво во јавните набавки

ноември, 2020 година

